

Věc: posudek školitele Mgr. Davida Beňáka

Mgr. David Beňák v průběhu doktorandského studia patřil k aktivním studujícím, účastnil se aktivně doktorandských seminářů, podílel se na výuce na FF UK (výběrová přednáška Specifika práce s romskou komunitou (zimní semestr) a Východiska práce s romskými dětmi (letní semestr)), vedl výběrovou přednášku na PVSPS, přednášel pedagogiku a problematiku sociální práce na VOŠ MILS v Čelákovicích. Účastnil se řady konferencí a působil jako lektor seminářů a projektů týkajících se sociálního bydlení, pomoci Romům a jejich integrace, otázkám, jejich vzdělávání a práce v sociálně vyloučených lokalitách. K uvedeným problémům rovněž publikoval některé studie: Beňák, D., Němečková, I. (2012) Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Broumov : Začít spolu Broumov o. s.; Beňák, D. (2013). MV ČR bude města při integraci nadále podporovat. S. 9. In Slovo. Bulletin pro cizince a o cizincích. 2013, 04.; Beňák, David. (2016). David Beňák k debatě o inkluzi: Neviditelní a neslyšitelní. Romea.cz. Dostupné z: <http://www.romea.cz/cz/publicistika/komentare/david-benak-k-debate-o-inkluzi-neviditelnii-a-neslyshitelni>; Beňák, D. (2017). Zdravotní nerovnost se konečně stává i tématem i u nás. Deník Referendum. Dostupné z: <http://denikreferendum.cz/clanek/25596-zdravotni-nerovnost-se-konecne-stava-tematem-i-u-nas>; Beňák, D. (2019). Principy multikulturní výchovy při práci s dětmi a žáky v diverzifikované třídě. Praha: Filozofická fakulta UK (výukový materiál semináře pro učitele ZŠ a SŠ). V letech 2010-2012 působil jako odborný garant projektu Metodika práce s rodiči se sociokulturním znevýhodněním; v letech 2017-2019 jako odborný garant projektu Inovace v SPOD pro ohrožené děti; v r. 2015 působil jako ambasador národní kampaně „Právo na dětství“; absolvoval odborné stáže v USA a ve Švédsku.

Disertační práce Mgr. Davida Beňáka *Sociálně výchovné působení a systém pomoci v prostředí romské komunity* pokračovala vzhledem k vysoké pracovní, učební a sociální angažovanosti relativně pomalu. Přesto má nakonec odevzdaný text má přes 160 stran; a 3 stránky příloh. V teoretické části byl autorem důraz položen na popis problematiky života v romských komunitách, věnoval se pochopení specifických problémů implantace projektů určených pro tyto komunity.

Jako klíčové teoretické oblasti disertační práce byly vybrány otázky možných sociálních rizik, problematika sociální výchovy, otázky sociální exkluze a následně integrace, jakož i sociálního kapitálu. Problematickou sociálních rizik souvisí s problematikou chudoby vytvářející bariéry přístupu ke zdrojům a umožňující tato rizika zmenšit. Do této problematiky výrazně intervenuje

otázka kvality socializačního procesu. Prostřednictvím sociální pedagogiky lze vytvářet pomocný systém pro zvládání životních problémů a podporující samostatnost osob ohrožených sociálním vyloučením; v oblasti sociální pedagogiky se dále nabízí celá řada metod k ovlivnění socializačních procesů. V kapitole o sociální exkluzi autor poukázal na faktory chudoby, ale i na procesy postihující jak jednotlivce, tak zasahující celou společnost. Ve čtvrté kapitole byla pozornost věnována problematice boje proti sociální exkluzi a následně problémům sociální inkluze. Pátá kapitola byla zasvěcena otázkám integrace; následující pak problematice sociálního kapitálu. V sedmé kapitole je text zaměřen na popis modelů práce s menšinami. Autor uvádí možné modely (odstup či ztotožnění, opresivní model, sociálně ekonomický model, komunitní práce, sociálně výchovný asimilační model etc.). Osmá kapitola je zasvěcena prekérní problematice soužití Romů s majoritní společností a problémy se vzájemnými negativními postoji. Autor se věnoval problematice podpůrné sítě pomoci na základě tzv. integrační strategie. V této souvislosti je možné se setkat s popisem jevu tzv. romipen, kde se autor pokusil vyjádřit specifika života v romských komunitách. V kvalitativním výzkumu byla pozornost zaměřena na zkoumání možností projektů pro romské komunity, tedy problematika jejich uvádění do praktického života.

Text práce je opřen o rozsáhlou znalost života v romských komunitách a přináší cenné podněty jak pro oblast vzdělávání a inkluze, tak pro sociální pedagogiku. Odevzdanou disertační práci doporučuji k obhajobě

2.5.2019

doc. PhDr. Jaroslav Koča - školitel